

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Az új német kormány még ma megalakul.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, jan. 8.

Ebert birodalmi elnök felszólította Marxt, hogy a külpolitikai helyzetre való tekintettel a legrövidebb idő alatt alakítsa meg kormányát. Marx hír szerint még ma bemutatja az új kormány listáját a birodalmi elnöknek, a holnapi nap folyamán pedig már a parlamentben mutatkozhatik be az új kormány.

A magyar költségvetés tárgyalása.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 8.

A költségvetést tárgyaló pénzügyi bizottság mai ülésén a fajvédők tagok megjelentek. Ezzel azt akarták dokumentálni, hogy nem azonosítják magukat a szélső baloldaliak magatartásával.

A polgári demokrata-párt is ma esti ülésén fog határozni további magatartásáról és hír szerint meg fogja szüntetni passzivitását, mert felfogása szerint a pártnak be kell mennie a parlamentbe, hogy a kormány működését ellenőrizze.

Hír szerint a nemzetgyűlés hétfői ülésén Scitovszky házelnök a képviselői kizárások felfüggesztését fogja javasolni.

A költségvetési vita után felszólt Bud pénzügyminiszter, aki a szanálás kérdésével foglalkozott. Kijelentette, hogy a szorzószám az idei évre még meg fog maradni, de a jövő évre nézve tárgyalásokat fog folytatni a Népszövetséggel a szorzószám leszállítására. Mindamellett, hogy az idei szorzószám még igen magas, kétségtelenül konstátálható, hogy az árak bizonyos fokon kezdenek visszafejlődni, ami a korona stabilizációjának tudható be.

Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Bécs, jun. 8.

Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés alapfeltételeit megállapították. A további tárgyalások helyéről és idejéről mindeztideig nem történt döntés.

Bányásztrájk Pécsen. Pécsről jelentik, hogy tegnap délután általános bányásztrájk tört ki a munkások elmaradt bérpótlékának ki nem fizetése miatt. Az egész városban és bányákban a legteljesebb a rend.

Az ellenzék választási manővernek nyilvánítja a horvátok elleni rendszabályokat.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 9.

A politikai köröket még mindig Radics Szeptán elfogatásának ügye tartja izgalomban. Egyesek azt állítják, hogy valaki elárulta Radics tartózkodási helyét a rendőrségnek, tudni vélik, hogy Radicsék egyik szobalánya volt a feljelentő. A rendőrség ezzel szemben azt bizonyítja, hogy csak a rendőrség fáradságot nem ismerő ébersége volt az, amely Radics elfogatását lehetővé tette.

A tegnapi nap folyamán különben újabb letartóztatás történt. A rendőrség letartóztatta Radics fiát, Vlatkót. A letartóztatásra az adott okot, hogy mikor Radicsot a rendőrség lefogta, a fia valamit a fülébe sugott, amire maga Radics is rosszalólag esóvála a fejét.

Radics Vlatko azt sugta az apjának, hogy kimegy a falvakba, felláztatja a parasztokat és kiszabadítja az apját. Radics Vlatko tegnap ki is ment Stubicára, ahol a rendőrség azonban letartóztatta.

A hatóságok Radics kihallgatásáról nem adnak semmiféle információt. A rendőri kihallgatása Radicsnak különben már befejeződött és átadták a bíróságnak.

Az ellenzék konferenciája.

A szélesebb blokk vezetői dr. Mehmed Spahó, dr. Korosec Antun, Radics Pavle, Baesinij Rude és Petrovity Nasztasz tegnap konferenciát tartottak, amelyen megtárgyalták a helyzetet. A blokk egy beadványt

intézett Jovanovity Ljuba házelnökhöz, amelyben felhívta a figyelmét azokra a visszaélésekre, amelyeket a hatóságok a képviselők mentelmi jogával véghez visznek.

A konferenciáról az ellenzék egy kommunikát adott ki, amelyben azt mondja, hogy

a kormány eljárása a horvát paraszt köztársasági-párt ellen tisztára választási machináció, mint-hogy a kormány máskülönből nem képes többséget kapni. Ezt bizonyítja a kormány másik analog intézkedése, amelyet a Magyar-Párt ellen tett. Az ellenzék erőiesen tiltakozik az alkotmány és a törvény ilyen súlyos megsértése ellen és követeli, hogy mindazok, akik ezen törvénytörések okozói, minél hamarabb felelősségre vonassanak.

Végül elhatározták még az ellenzék vezetői, hogy január vége felé Zágrebben még egy értekezletet tartanak.

Radics összeköttetései.

A belügyminisztérium kommunikát adott ki a Radics elleni nyomozásról, amelyben közli, hogy igen értékes okmányokat találtak a horvát pártvezérnél, amelyek kétségtelenül bizonyítják bűnösségét. Így a többi között találtak nála egy szerződést, amelyet 1923-ban kötött Magyarországgal (ugovor za Magyar-skom).

Az országos köztársasági-párt is fellep a Felsőbánságban.

Tizenegy párt vesz részt a választást küzdelemben.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 9.

Annak dacára, hogy a választások idejétől már alig egy hónap választ el bennünket, még mindig új pártok bukkannak fel a Bánságban, illetve újabb és újabb pártok kívánnak itt résztvenni a választási harcban. Míg a múlt választások alkalmával tíz urna között oszlottak meg a szavazatok, az idén a sok kooperálás dacára is tizenegy párt kér szavazatot a Felsőbánság polgárságától.

A Felsőbánság legújabb politikai érdekessége, hogy az országos köz-

társasági-párt, amely eddigelé csak Szerbia területén működött, most kiterjeszti területét a becskerek-kikindai választókerületre is, ahol vezetősége jelentős számú voksokra számít. A múlt választások alkalmával az egy mandátumát is elvesztette ez a párt, amelyet addig birt és erejét most, egyébként ismert politikusain kívül jórészt a Beogradban megjelenő „Republika” című lap tartja össze.

Az országos köztársasági-párt több bánsági községben tartott már népgyűlést, amelyeken Prodanovity Jasa pártelnök, volt miniszter is résztvett, aki különben irányítója az agitációs mozgalomnak.

A Felsőbánságban fellépő új párt, listáját az ünnepek után terjeszti fel a kikindai törvényszéknek hitelesítés végett.

A választások után történik meg a névjegyzékek hivatalbéli kiigazítása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 9.

A választói törvény értelmében a szavazópolgárok névsorát tartalmazó jegyzékeket január elseje és harmincegyediké között hivatalból ki kell igazítani, vagyis pótlólag fel kell venni mindazokat, akik a választójoggal rendelkező polgárok sorából valamilyen oknál fogva kimaradtak. A hivatalból történő korrekciók, az idén — értesülésünk szerint elmaradnak, mert a választójogi törvény értelmében abban az esetben, ha a választások január elseje és február 25-ike közötti időre esnek, a kiigazítás ideje a választások utánra tolódik el. A hivatalból elvégzendő kiigazítás az ilyen esetekben, miként az idej választások alkalmával is, tíz nappal az országos választások megtörténte után kezdődik és harmincegy napon át tart. A folyó évben eszerint február 18-ika lesz a korrekció kezdőpontja és a kiigazítás folytán megváltozott jegyzékeket március 21-én zárják le.

A városi vezetőségnek érdeklődünk aziránt is, hogy a névjegyzékek mikor tekinthetők meg. Válaszképpen felolvasták a választói törvény erre vonatkozó rendelkezéseit, amelyek világosan kifejtik, hogy a választóknak állandóan joguk van a már bíróságilag megerősített névsorokat megtekinteni, a saját vagy bármelyik másik választó felvételéről meggyőződni, vagy a névjegyzékekről jegyzeteket készíteni, illetve azokat lemásolni.

TÖZSDE

Január 8.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 122 és fél, Budapest 71, Newyork 513 és háromnyolcad, Milánó 2170, Prága 1547 és egynegyed, Wien 72 és egynegyed, Varsó 99, Szófia 375, Bukarest 265, Beograd 847 és fél, London 2450 és fél, Páris 2775.

Budapest. (Zárlat.) Dinár 1172—1192, Dollár 72470, Páris 3908—3928, Bukarest 372—374, Lira 3066, Bécs 10160—10210, Milánó 3056—72, Newyork 72340—72420, Prága 2178—2190.

Folyik a vizsgálat a kleki bűnügyben.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 9.

Részletesen foglalkozott a „Torontál” a kleki országúton történt gyilkossággal, melynek áldozata Erszki Makszó beeskereki földmives. Megírtuk, hogy Erszki és társa, Turinszki Dusan beeskereki földmives, előzőleg Banatszkidvornon járt, ahol felöntöttek a garatra, majd részegségükben belekötöttek a Begejszvetidjuradj felé tartó Piperszki Pája és Bogván Atya földmivelőkbe, akik közül az előbbi Erszki baltával fejbévágta, úgy hogy súlyos természetü koponyaontörést szenvedett. Ilyen előzmények után történt a kleki összetűzés, amely Erszki tragikus halálával végződött.

A gyilkosságban részes Dáma Miklós, Poszt Miklós és Auguszlin János kleki legények kézrekerítésére minden intézkedés megtörtént. A jelek arra mutatnak, hogy a három szökésben lévő bűnös a román határ felé vette útját, sőt nem lehetetlen, hogy már át is léptek a szomszéd állam területére. A nyomozás további menete igazolni fogja, helytállóak-e ezek a következtetések, vagy pedig nem egyebek pusztá feltevéseknél.

A külügyminisztérium beleegyezik a szegedi vasútvonal megnyitására.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 9.

A bánági kereskedelmi- és iparkamara még régebben beadványt intézett a kereskedelemügyi, közlekedésügyi és külügyminisztériumhoz, amelyben kérte, hogy az SHS állam külkereskedelme érdekében nyissa meg a beeskerek—szegedi és a beeskerek—kikinda—szegedi vasútvonalat. A beadvány annak rendje és módja szerint el is ment, a válasziratok közül azonban tegnapig csak a külügyminisztérium felelete érkezett meg Beeskerekre.

A külügyminisztérium leiratában jelzi, hogy a vonal megnyitása érdekében információkért fordult több hatósághoz, egyebek között az állami fővámgazgatósághoz is, hogy megtudakolja van-e alkalmas vámhivatal a határmenti községek valamelyikében és így megvan-e az elemi lehetőség a vonatjáratok megindításához. Az ügyirat szerint a fővámgazgatóság oly értelmű választ adott, hogy a vonal mentén, a magyar határ felé eső utolsó állomáson másodosztályú fővámhivatal működik, amelynek azonban felhatalmazása van buza és tengeri elvámolására is. Ilyenformán tehát a vámhatóságok részéről nincsen akadály a vasútvonal megnyitásának, kérdéses azonban — mondja az ügyirat — hogy a magyar részről szervezett vámhivatal berendezése megfelel-e erre a célra.

A külügyminisztérium válaszában arra a konkluzióra jut, hogy a Beeskerek—Kikinda—Szeged és Beeskerek—Szeged közötti vonatközlekedés megindítása elé a maga részéről nem járul semmiféle nehézség.

Február 1-én lehet lakást felmondani és lakbért emelni.

A noviszádi törvényszék teljes tanácsának határozata.

Noviszádról jelentik: A noviszádi törvényszék teljes tanácsa ülést tartott, amelyen a lakástörvénynek 1924 december 31-én történt megszűnése következtében előállott helyzettel foglalkozott.

A minisztertanács rendeletileg meghosszabbította a törvény hatályát 1925 május elsejéig, a törvényszék teljes tanácsa azonban nem fogadta el a minisztertanács határozatát, mert a lakástörvényben nyilatott és félreérthetetlenül fel van tüntetve, hogy a törvény 1924 december 31-én megszűnik és azt meghosszabbítani csak egy újabb törvénnyel lehet.

Miután ezt az újabb törvényt nem hozták meg, a noviszádi törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy lakásügyekben ismét a háboru előtti viszonyok következtek be és a lakásfelmondás, továbbá lakbéremelés teljesen szabad.

A lakástörvény hatályának a megszűnte után már csak a városi és megyei lakás-szabályrendelet intézkedései mérvadók. A városi szabályrendelet értelmében mindazok a lakások, amelyek évi 2000 korona bért fizetnek, február, május,

augusztus és november elsején mondhatók fel három hónapra. A bíróság a 2000 korona bért egyelőre vette 500 dinárral és így mindazoknak, akik évenként legalább 500 dinár bért fizetnek, február elsején fel lehet mondani három hónapra, vagy a házbért felemelni. Miután Noviszádon ma a legkisebb lakás is fizet évenként 500 dinár házbért, csak február 1-én lehet lakbért emelni vagy lakást három hónapra felmondani.

A bíróság határozata következtében az összes lakásperek megszűnnek és amely háztulajdonos bíróság útján mondott fel lakójának, az február 1-én három hónapra, illetve ha a szabályrendelet hosszabb időre írja elő, akkor hosszabb időre felmondhat. Azok a lakáspörök, a melyekben jogerős ítéletek estek, természetesen végrehajthatók.

A bíróság határozata után most kérdéses, hogy milyen állást fog elfoglalni a lakáshivatal, illetve a közgazgatási hatóság? Ezeket ugyanis köti a minisztertanács határozat, a melynek értelmében a lakástörvény május elsejéig érvényben van.

A bécsi és bukaresti telefonvonal megnyitását tervezik.

Korai hírek a telefonforgalom megkezdéséről.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 9.

Néhány beográdi és ezek nyomán egy szuboticeai napilap is legutóbbi számában azt a hírt közölte, hogy a postaügyi minisztérium a budapesti fővonal megnyitása után, most azzal a tervvel foglalkozik, hogy az SHS állam és az osztrák, valamint a román főváros között közvetlen telefonösszeköttetést létesítsen. A terv már régebb keletű, egyes közigazgatási körök erre nézve már beadványokat is intéztek az illetékes fórumokhoz, megvalósítása azonban mindaddig különféle okokból késett. A hosszas deputációjárásnak és másnemű intervenciálásnak mindössze egyirányban lett fogható és kielégítő eredménye, hogy ugyanis a külkereskedelmi szempontjából oly nagyfontosságú Beograd—Budapest, Osijek—Vinkovci, Noviszád, Szombor, Szuboticea, Beeskerek, Kikinda—Budapest közötti közvetlen telefonérintkezést megteremtették, azzal a fenntartással azonban, hogy az említett állomások mind Szuboticeán keresztül beszélhetnek annak dacára, hogy Szeged felé például meglehetősen jókarban tartott direkt vonala van a Bánágnak. A wieni és bukaresti fővonal megnyitása már főleg technikai okokból késett, de a beográdi lapok híradata mégis azt a látszatot keltette, hogy a technikai akadályok redukálódtak, vagy sikerült azokat annyira leküzdeni, hogy

a telefonforgalom megkezdése újra időszerevé vált.

Érdeklődünk a beeskereki postafőnökösnél aziránt, hogy a két nagyszabású terv megvalósításáról van-e tudomásuk és ha igen, milyen stádiumban van az ügy. Kérdéseinkre kijelentették, hogy az említett tervezetről hivatalosan tudomásuk nincsen, magánúton azonban a lapokból szintén értesültek róla. Ilyenformán tehát kiviteléről és az ügy jelenlegi állapotáról nem adhatnak felvilágosítást, annyit azonban elmondhatnak, hogy a Bukarest felé vezető telefonvonal megnyitása nagyobbarányú munkálatokat kíván, mert Románia felé nincsen épen maradt vezeték.

Értesülésünk szerint a Bánágból a szomszéd állam területére két vonal vezet. Az egyik Beeskerekéről Zombolyán át Temesvárra. Mindkét vonalat a határkiigazítások alkalmával elvágták és a határtól néhány kilométer körzetben felszedték a vezetékét. A telefonösszeköttetés újbóli megteremtése nagyobbarányú munkálatokat és jelentős anyagi áldozatot igényel, bár ellenértéke kétségkívül úgy az állam, mint a lakosság szempontjából feltétlenül nagyobb értékű.

A beeskerek—wieni és beeskerek—bukaresti telefonvonal megnyitására tehát rövid időn belül nincsen remény.

A román antiszemita mozgalom elfojtása. Bukarestből jelentik: A kormány hír szerint úgy döntött,

hogy Cura egyetemi tanárt, az antiszemita mozgalom egyik vezetőjét, bíróság elé állítja.

HIREK

— január 9.

A királyné születésnapja. Mária királyné ma ünnepi születése évfordulóját, mely alkalommal a helybeli templomokban ünnepi istentiszteletek lesznek. Este a Beeskereken állomásozó 27-ik gyalogezred tisztikara fényes sikerűnek ígérkező táncmulatságot rendez a megyeháza nagytermében. A bál kilenc órakor kezdődik.

A szerb-párt a Délbánágban is fellép. Pancsevórról jelentik: A szerb-párt, melynek felsőbánági listáját a napokban terjesztették be a kikindai törvényszéknek, a délbánágban is résztvesz a választási küzdelemben. A lista összeállítására irányuló tárgyalások már meg is indultak.

Purjesz Lajos temetése. A „Világ” budapesti napilap elhunyt főszerkesztőjének temetése ma folyt le Budapesten óriási részvét mellett. Purjesz temetésén a sajtó pártállásra való tekintet nélkül teljes egészében részt vett. Feleky Géza a „Világ” nevében, Berkes Róbert a központi Sajtóállalat nevében buszította a kiváló publicistát.

Az állam a megsebesült beeskereki őrnagyért. Az elmúlt nyáron a beeskereki katonai gyakorlaton súlyos kimeneteli gránátrobbanás történt, melynek következtében Radulovity őrnagy súlyosan, Pavlovity ezredes és kilenc katona könnyebben megsebesült. Radulovity őrnagynak a kezefejét rongosolta szét a gránát, azonkívül testének más részén is sérüléseket szenvedett. A hadügyminisztérium elhatározta, hogy a kitűnő katonatisztet, aki Beeskereken általános tisztletnek örvend, államköltségen Párisba küldi gyógykezeltetés végett. A pénzügyi bizottság a napokban foglalkozott az előterjesztéssel és megszavazta a gyógykezeltetéséhez szükséges összeget.

Az emberi eszelekvés. A bánági Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap, 11-én délután fél 4 órakor a Kaszinó kistermében tartja második liceális előadását, Dr. Farkas Geiza, a kiváló szocialógus fog az emberi eszelekvés címen előadást tartani. Az előadás főbb pontjai: A eszelekvés mindig alkalmazkodás. Az utánzás. A halálpont. Az ember fejlődése és környezete. A lelkiismeret. Belépődij nincsen. Az előadás pont fél 4 órakor kezdődik.

Megdrágtult a kenyér. A beeskereki pékek kevés kivétellel, a tegnapi naptól kezdődőleg felemelték a kenyér árát. Az áremelés úgy a barna mint a fehér kenyérnél negyed dinár kilogrammonként. Egy kilogramm fehér kenyér eszerint öt dinár és hetvenöt para, a barna pedig öt dinár és huszonöt para lett.

A Kadima Sportklubból. A beeskereki Kadima Sportklub birkózó szakosztálya múlt év december havában diszelnökvé választotta Elek Viktor cukorgyári igazgatót. A klub küldöttsége e hó 3-án értesítette Elek Vikort diszelnökké történt megválasztásáról, ki a választást örömmel vette tudomásul s azért köszönetet mondva, megígérte, hogy a klub céljait szíven fogja hordani.

* Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál, Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Jóváhagyták a szocialista-párt felsőbbrendű listáját. A kikindai törvényes legutóbb hozott határozatában megerősítette a szocialista-párt felsőbbrendű listáját, amelyen Divac Nedelyko képviselő szerepel listavezetőnek. A szocialista-párt a választásokon az ötödik urnát kapja.

Előléptetések. A város vezetősége Markov Milorádot, Tabacski Zsivát másodosztályu, ifj. Napholz Sándort, Gojkov Szvetislávot első osztályu díjnokokká, Kosztity Szlavnát, Nikolity Szvetozárt másodosztályu gyakornokká léptette elő, míg Raekov Milánt piaci helyvezetőnek nevezte ki.

A sok

lélekemerkolón szép sor közül, amit Ady zenije teremtett meg, egyik legmegdöbbentőbb verse az, amelyben az elmulást írja meg. Abban a megdöbbentő pongyola gondolatkörben, ahogy csak hirtelen, váratlan észbe jut az embernek valami, amit mindig gondolatraktárának leghátsó zugába dugdos el. Nem nagy, cifra, gondosan összeválogatott szavak ezek, hanem az a mindennapi gondolatkörbe való bekapcsolódás, ahol őszintén, leplezetlenül előtérbe az „Én” és amelyből nyilvánvalóvá válik, hogy az egész világ csak addig bír valami fontossággal és érdekességgel, míg az: „én” van. „Lehet-e, lehet-e hogy jön még újult tüznár, Bukó esilagos éjjek. — És én — én már ne éljek.” — „Ezt a gondolatot az ember mindig eldugdossa maga elől, mert különben a kétségbeesés sápadtsága ülné állandóan az areokon. — Bizony: tavaszheroldok egyre szállnak és mi mindig lankadtan, kopottabban nézzük a felkelő napot, amely egyszer pedig már nem fog többé nekünk világítani. És „akkor is lesz szerelem, hir, dicsőség, mámor. Tavaszheroldok szállnak és engem — már nem találnak!” Hemzseg köröttem a sétahelyeken a fiatal törekvő, rügyező élet. Gyereklányok: holnap asszonyok fojtott nevetése. A holnap: — a kívánt, az eléákozott holnap, amely a mi létiünk halálharangja — itt nevet, kacag, esereg-esacsog laktópánban, diáksapkában, graciózus lánytestekben, szögletes, esontos leendő férfiakban. A holnap ez, amelyért valaha annyit rimádkodtunk és a mely mindig-mindig már másoké.

J.

A zombolyai nyugdíjasok kálváriája. Zombolyáról jelentik, hogy a zombolyai nyugdíjasok borzalmas helyzetben vannak. Amióta a román kormány átvette a kérdéses területet, azóta a nyugdíjasok egy fillért sem kaptak jogos illetményeikből. A nyugdíjasok nyolc hónap óta azokból a fillérekből tengődnek, amit nekik a község előlegképpen ad, hogy éhen ne haljanak.

Pártgyűlések Novibecejen. A független demokrata-párt és a díszidens radikálisok, Kikity Milos követői, tegnap külön-külön népgyűlést tartottak, amelyen a két tábor választási együttműködéséről folyt a szó. Utána közös konferencia volt, amelyen Jaksity Zsarkó is résztvett.

Gyermekbál a kotárkában szombaton d. u. 3 órai kezdettel és este 9 órakor Jux-estély felnőtteknek. Beléptidj 5 dinár.

A „Hírlap” körüli bonyodalom.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 9.

Jelentette tegnap a „Torontál”, hogy a szuboticeai „Hírlap” lapváltását körül keletkezett feljelentés következtében husz szuboticeai magyar polgárt a rendőrség letartóztatta. Az előzménye ennek a magyarságot kinosan érintő ügynek a következő:

A szuboticeai rendőrségen néhány nappal ezelőtt Fürth Jenő, a „Hírlap” egyik nemrégiben elbocsájtott kiadói alkalmozottja azzal a váddal illette a lap tulajdonosait, hogy a magyar kormánytól pénzt fogadtak el s hogy meg nem engedett magyarországi összeköttetéseket tartanak fenn. A megindított vizsgálatról nem tudni, hogy a valószínűtlenül hangzó vádakat mennyiben igazolta, de a rendőrség váratlanul letartóztatta a lap tulajdonosát, dr. Sántha György orvost, a Magyar-Párt országos elnökét, a lap főszerkesztőjét, dr. Streliecky Dénes s a nyomozás további folyamán Mészáros Ádám, Konez András, dr. Deák Leó, dr. Nagy Ödön, Szántó Róbert evangélikus lelkész, Rieger Mihály, Paukovics Andor, dr. Rubi Gyula, Hollósi József, Székely Áron, Szilágyi János, Birkáss Gyula, Takács Anal, Fischer Jákó dr., Pauk János, Csizséri Nagy Samu, Kókai Antal és Nojesek Géza szuboticeai lakosokat. A letartóztatások óriási izgalmat keltettek Szuboticeán annál is inkább, miután a nyomozó hatóságok semmi közelebbi felvilágosítást nem adtak az érdeklődőknek. A keddi nap folyamán a letartóztatottak nagyrészt szabad-

lábra helyezték s csupán dr. Sántha György, dr. Deák Leó, dr. Streliecky Dénes, Szántó Róbert, Szilágyi János, Hollósi József, dr. Nagy Ödön és Havas Károly maradtak letartóztatásban.

Nevezetteket szerdán átkísérték az ügyészségi fogházba.

A „Hírlap” tegnapi száma azután szenzációs vezércikkben foglalkozott a letartóztatásokkal és azokkal az érdekekkel, amelyek a letartóztatások mögött vannak. A meglehetősen éleshangu cikk óriási feltűnést keltett mindenfelé, olyannyira, hogy maguk a letartóztatásban lévő letartóztatottak is megbotránkozásuknak adtak kifejezést a vezércikk éles hangja miatt és nyilatkozatot közöltek a „Hírlap” ma esti számában, amelyben nem vállalnak többé sem erkölcsi, sem jogi felelősséget a lapért. A letartóztatások ezen váratlan fejleményét nagy érdeklődéssel kíséri az egész Vajdaság.

A letartóztatottak most két napja a szuboticeai ügyészségi fogházban vannak és ügyükben döntés eddig nem történt. Minden vajdasági magyar, aki a letartóztatott pártvezérek eddigi munkáját és működését ismeri, meg van győződve a vádak tarthatatlanságáról és biztos benne, hogy a lefolytatott bírói eljárás igazolni fogja ezekkel a rosszindulatú, céltalossá vádakkal szemben legteljesebb ártatlanságukat, amiért mindenki sürgeti és türelmetlenül várja ennek a bírói eljárásnak gyors és teljes lefolytatását.

Sebesülés vigyázatlanság folytán című régebbi hírünkben megírtuk, hogy Bauer Adám Eeskán vadászatra indult, a községben azonban, amikor fegyverét le akarta venni a kocsiról, megakadt a ravasza és elszült a vadászfegyvere, melynek golyója megsebesítette a közelben tartózkodó Cvejity Milkát. A beeskereki esendőség ezzel kapcsolatban a következő helyreigazítás közlésére kért fel bennünket:

Az említett eset a község határában történt, még pedig olyképpen, hogy Bauer, akinek mezőre a foglalkozása, kint tartózkodott a falu határában, amikor hirtelen egy nyulat látott felbukkanni. Fegyvert fogott és célba vette a fürgén tovasiető állatot. A golyó célt tévesztett és a közelben tartózkodó Cvejity Milkát találta, akit a lábán sebesített meg. Ez ügyben az ügyészség már le is folytatta a vizsgálatot.

* Az eredeti Vingaj bonbont, a híres Draskovity-mester eredeti receptje alapján az SHS részére kizárólag az Ambrozia gyártja.

Kiváló gyógyszer mindennemű reuma ellen. A borzalmas világháború után népünk sokat szenved reumától és sokan nem is tudják, hogy ezen betegség könnyen és gyorsan gyógyítható a dr. Rahlejev-féle Radio-Balsamicával. Még Oroszországban feláldozta már idejét dr. Rahlejev, hogy ezen gyógymódot tökéletesítse és sok évi munka után végre eredménnyel is járt. Dr. Rahlejev két év előtt kipróbálta gyógyszerét Szlovéniában és kitünő

eredményeket ért el, úgy hogy ezen gyógyszerre ezidőszent az egyedüli és legjobb gyógyszernek bizonyult mindezzel szemben reuma ellen. Ezt igazolják tanárok, orvosok és igen sokan, akik kigyógyultak. A Radio-Balsamica igen gyorsan hat, semmiféle nyomokat nem hagy sem a szervezetben, sem a bőrön és a szívre teljesen ártalmatlan. 2-3 üveg Radio-Balsamica a legidültebb reumát is kigyógyítja. A gyógyszer Beogradban a Koszovszka-utca 43. sz. a. lévő Radio-Balsamica laboratóriumában lesz előállítva és ott kapható is.

Goldmark siremléke. Január 2-án volt tiz esztendeje hogy meghalt Goldmark Károly. Sába királynőjének, a Házi tücsöknek, a Téli regének és annyi gyönyörű zeneműnek világhírű költője. Goldmark Károly Bécsben élt és itt töltötte nyolcvanöt évig munkában és sikereiben gazdag életét. Bizottság alakult azzal a céllal, hogy Goldmarknak méltó siremléket állítson, amelyet a jövő tavasszal már le is lepleznek.

Külföldiek numerus claususa a Comédieben. A francia kultuszminisztériumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy kontingentálják azoknak a külföldi művészeknek

számát, akik az állami színházakban szerepelhetnek. Ezt a kontingenst igen szűken akarják megállapítani és minden színházban csupán három külföldi művészt engednek szerződtetni. A Comédie Francaise-nek mint ismeretes, több külföldi származásu tagja van és így ott a rendelet érethető idegességet keltett. Vantura kisasszony, a színház egyik előkelő művésznője, akinek tavaly a Tombeau-ban volt igen jelentős sikere, személye elleni sértésnek fogja fel a rendeletet és már ki is akart lépni a színház kötelekéből. Az igazgatóságnak csak nehezen sikerült ettől a szándékától eltéríteni.

Tátra tüzelőmeztakarító. Gazdasági szempontból nagyjelentőségű találmány került most forgalomba, amely elsősorban a szegényebb néposztály terheit akar könnyíteni. A tél nagy terhei közé tartozik a fűtőanyag beszerzése is, amely a legkisebb háztartásban is óriási összegekre rug évenként. A Tátra tüzelőanyagmeztakarító ezeken a terheken segít. A Tátra szerkezet egy roppant egyszerű, de elmés kis alkotmány, amely bármely kályha esőrendszerébe beilleszthető és kimutathatóan 40 százalék tüzelőanyag meztakarítást jelent Beeskereken nagyon sok helyen üzembem tekinthető meg ez a praktikus szerkezet, így a Kaszinó helyiségében, a Munkásbiztosítóban és még több más helyen. A Tátra tüzelőanyagmeztakarító megrendelhető Focht Gyulánál Beeskerek, Melencei utca 2.

A lázmérő története. A láz olyan szembetűnő és jellegzetes kísérője számos betegségnek, hogy annak megfigyelése és értékelése elől már a legrégebb orvosok sem térhettek ki. Annál meglepőbb, hogy csak a legújabb időkben lött szokásba a láz gondos mérése s hiteles kutforások szerint Boerhusen leydeni orvos volt az első, aki 1700-ban először használta a higanyhőmérőt a láz kimutatására és ellenőrzésére. Utána dr. Haen követett el mindent, hogy a hőmérőnek állandó használatára serkentse az orvosokat. Ő volt az első, aki a hőmérőben való hőmérést bevezette. Legújabbban Traube és Wunderlich erélyének köszönhető, hogy az emberi hőmérséknek szabatos megállapítása állandó orvosi ténykedéssé vált. A mostanában használatos maximal-hőmérőt Geissler bonni üveges technikus találta fel, miután Ehrle és Niederkorn annak szerkesztését számításiakkal előkészítették.

A kiadói hivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

A beloblatói cséplőgéptársaságnak a nyár folyamán leégett egy 10-es számú Hofherr és Schrantz cséplőgépe. Ennek vasalkatrészeit f. hó 17-én (szombaton) délelőtt 9 órakor árverés útján eladja — 33

A Komédiában

Január 9-én, pénteken
7 és 9 órakor

Lady Hamilton II. rész

Január 10., 11. és 12-én.

„Lady Hamilton”

első rész: A posvány.

Szenzációs történelmi filmregény két részben, 12 felvonásban.

Főszereplők:

Liane Haid, Constat Veidt, Werner Krauss

Objava dražbe.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu §-a 102. zak. članka 60. iz 1881. objavljuje, da će se usled odluke sreskog suda u Velikom Bečkereku broj 2590/2/1923. u korist Fabrika Šećera D. D. iz Vel. Bečkereka radi namirenja 828 dinara i pripadaka na zaplenjene i na 5000 dinara procenjene 15 m žita i 1 stroj, koje se nalaze u Gornjoj Mužlji, salaš broj 48 u kući javna dražba održati, te radi sprovođenja te prodaje zakazuje dan za 17. januara 1925. god. u 10—12 sata pre podne u gore označenom lokaluu.

Vel. Bečkerek, 29. novembra 1924.
18 Kš, sudski izvršitelj.

Objava dražbe.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu §-a 102. zak. članka 60. iz 1881. objavljuje, da će se usled odluke sreskog suda u Velikom Bečkereku broj 2655/1923. u korist Fabrika Šećera D. D. iz Vel. Bečkereka radi namirenja 2000 dinara i pripadaka na zaplenjene i na 13.000 dinara procenjene 8 svinja, 15 m žita i 1 stroj, koje se nalaze u Gornjoj Mužlji salaš br. 29. i 48. u kući javna dražba održati, te radi sprovođenja te prodaje zakazuje dan za 17. januara 1925. god. u 10—12 sata pre podne u gore označenom lokaluu.

Vel. Bečkerek, 29. novembra 1924.
19 Kiš, sudski izvršitelj.

Debeljaca košezg elöljáróságától.

4220/1924. szám. 20

Hirdetmény.

Alulírott községnél bitangóságban van egy 2 éves fehér tinó.

Amennyiben az igazolt tulajdonsa nem jelentkezne, akkor 1925 január 21-ik napján a község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek lesz eladva.

Debeljaca, 1924 december 30-án.
St. Stefanovity, Sasi Bálint,
jegyző. bíró.

Debeljaca košezg elöljáróságától.

4231/1924. szám. 32

Hirdetmény

Alulírott községnél bitangóságban van egy 3 éves fehér üsző, szarva kecskés.

Amennyiben az igazolt tulajdonsa nem jelentkezne, akkor 1925 január 21-ik napján a község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek lesz eladva.

Debeljaca, 1924 december 30-án.
St. Stefanovity, Sasi Bálint,
jegyző. bíró.

Alig használt, modern

ebédlő

valódi borszékkel, valamint egy Pucher-féle cserépkálya eladó
Gundulityeva (Toldi Ferenc) u. 2808/4. szám alatt. 7

Egy butorozott szobát

keres egy fiatal házaspár január 15-ére. 28

Cim a kiadóhivatalban.

Sorsolási eredmény**az „AIDA“ illatszergyár Zagreb, B-cesta 19-a sorsuzásáról.**

A sorsuzáson 22 320 résztvevő vett részt, amelyből 512 bejelentés fedezetlen volt, ezeknek a nevei tehát az urnába nem kerültek be. A sorsolást 1924 december 30-án délelőtt 9 órakor tartották meg dr. Mihaljinec zágrebi kir. közjegyző irodájában, a rendőrség és a pénzügyőri hatóság közegeinek jelenlétében és azon az alanti számok a következő eredménnyel huzattak ki:

1. Az autót megnyerte:
12 001 sz. Nikola Šakić, Dobroselo, p. D. Lapac.

2-3. 2 nagy lusztér:
13 009 sz. Angjel Schön, Beograd, Balkanska ul. 5.
17 292 sz. Vasilij Iljev, Bučevići pri Ljutomeru

4. 12 személyes ebédőkészletet:
14 276 sz. Elizabeta Petrović, Vinkovci

5. 1 kristály üveg garnitúrát:
9 319 sz. Vesela Kraljević, Pučišće na Braču

6. 6 személyes ebédőkészletet:
20 626 sz. Helena Ban, Novisad.

7-8. Borkazetta necessairret:
13 395 sz. Krausz Józsefné, Debeljaca
358 sz. Manč Marula, Zagreb, Frankopanska 4.

9. 1 nádfonat bőrrönd:
6 887 sz. Mesić Stjepan, Zagreb, Medulićeva 33.

10-14. 5 arany férfóra:
6 569 sz. Mihael Kopriva, Vel Dolenci
6 483 sz. Amalija Mostak, Celje.
4 888 sz. Gajdoš Margit, Pančevo.
12 139 sz. Vitomir Savić, Beograd, Hotel Bristol
16 279 sz. Seliškar Tomo, Rika pri Laškem.

15-19. 5 arany nőóra:
22 270 sz. Krešimir Res-Koretić, Zagreb, Vrbovčeva ul. 4.
251 sz. Josip Lovce, Maribor, bolnica
6 600 sz. Fani Gründner, Poličane
26 905 sz. Čumbrek Stjepan, Zagreb, Gredice.
15 888 sz. Franjo Šoba, Zagreb, Marovska 25.

20. 1 hatszemélyes Mocca-készlet:
92 sz. Mladen Dembić, Gospić.

21-22. Kristály vázák:
8 494 sz. Blanka Gaon, Sarajevo.
11 978 sz. Petar Pečić, Sember.

23-25. Nagy luszterek:
416 sz. Milan Grospić, Zagreb, Vlaška 116.
15 587 sz. Leo Pasma, Zagreb, Prilaz.
11 276 sz. Danica Burković, Rasinja

26-29. 4 bőrrönd:
1 457 sz. Julijana Metz, Belišće.
6 464 sz. Paula Pollak, Zagreb, Martićeva 10.
10 455 sz. Marijan Drnić, Zagreb, Slaven. banka.
22 086 sz. Franjo Švarc, Kovačica, Banat.

30-39. 10 aranylánc:
1 847 sz. Ivica Kranje, Maribor.
14 443 sz. Stevan Nagel, Ruma.
9 053 sz. Ivo Donadini, Toplice, Dolenjsko.
19 697 sz. Franjo Begonja, Zagreb, Ilica 123.
20 389 sz. Stjepan Majčica, Bukinje.
3 780 sz. Dušan St. Simić, Koprivnica.
21 403 sz. Mila Terzin, Sombor.
17 924 sz. Albina i Tomica Bastić, Zagreb, Pešć.
3 082 sz. Gjernek Zlatko, Zagreb, Gjurdjiceva 18.
12 839 sz. Friedrich Dort, Beograd, Skopljanska

40-59. 20 ezüst cigarettatárca:
9 321 sz. Petar Kleković, Beograd, Studenička 31.
12 298 sz. Dragojla Džimić, Mokrin, Banat.
16 112 sz. Ivan Volavšek, Maribor.
17 712 sz. Ilonka Keller, Novisad.
14 520 sz. Graziella Orinetal, Rogoznica, Omiš
1 250 sz. Ella Kohn, Bajmok
14 254 sz. Gizella Vesseli, Županja
22 001 sz. Japel Vanko, Tržić, Slovenija
1 406 sz. Augustin Masa, Marina kod Trogira.
4 393 sz. Margareta Rischner, Celje.
22 198 sz. Jakob Rupnik, Grlice, Podlpat.
9 464 sz. Marija Canki, Čaplina.
9 330 sz. Eppert Franjo, Djurdjevo, Bačka.
16 620 sz. Josefa Resnik, Bukovlak 53, p. Štore
13 997 sz. Ljubivoje St. Miletić, Beograd.
14 002 sz. Agata Hrzić, Osijek.
17 289 sz. Eugen Ogrine, Tržić.
4 596 sz. Makea Povh, Srednje Bistrice.
17 864 sz. Josef Waltenspiel, Novi Grad, Zemun.
9 854 sz. Gottlieb Magrantner, Francfeld Banat.

60-89. 30 női arany karkötőóra:
12 363 sz. Vezočnik Antonija, Gornji Grad, Slovenija.
10 946 sz. Marko Benedik, Zagreb, Tuškanac 12.
1 169 sz. Ida Posavec, učiteljica, Grubišno polje
2 571 sz. Vjekoslav Hajpek, Šoplje, post. Medinci
14 820 sz. Milka Osanović, Split
1 663 sz. Malvina Korohija, Split
21 905 sz. Zdenko Roguljić, Remete.
2 302 sz. Elza Zložilo, Grubišno polje
9 325 sz. Ivan Horvat, Beograd, Poincarova 10.

17 252 sz. Mikla Žiganto, Šušak.
13 914 sz. Katica Šuplošek, Doljani.
5 510 sz. Ivka Bužek, Dugoselo.
5 301 sz. Amalija Thiel, Maribor.
21 347 sz. Janko Ozmeć, Lipa, pošta Beltinci.
4 824 sz. Bianka Stazić, Spjit
8 093 sz. Diamant Josip, Pale kod Sarajeva,
1 792 sz. Jaroslav Tokan, Skoplje.
13 016 sz. Dara Mrvoš, Zagreb, Prilaz.
12 362 sz. Anka Jerković, Split.
5 304 sz. Hedviga Polaček, Zagreb, Jurišićeva ul.
9 199 sz. Vlad. Maksimović, Zagreb, Draškovićeva 30.
2 876 sz. Aleksander Ostojić, Zagreb, Medveščak 1.
6 106 sz. Viktor Šarinić, Boka, I puk, Trvdjave.
2 736 sz. Matko Lukeš, Kastav.
14 245 sz. Branko Stanivuković, Beograd, Vojna Akadema.
9 365 sz. Josefina Struklja, Osijek
3 116 sz. Ivanić Marija, Zavidovići.
16 945 sz. Antun Haus-Hamburger, Odžaci.
8 388 sz. Mirko Prošek, Stožice.
5 399 sz. Bimmerl Marijan, Prevalje.

90-99. 10 villamos állólámpa:

19 441 sz. Nežika Jamžić, Brebrovnik, Prekomurje.
10 329 sz. Rudolf Nagy, Osijek
10 461 sz. Ivo Lončar, Zagreb, Slavenska Banka
12 402 sz. Alojz Bizjak, Kamnik
2 089 sz. Emilija Stadtbauer, Hrasnik
12 573 sz. Milka Čerelinac, Slatinski Drenovac.
4 536 sz. Gerta Vilamp, Ljubljana.
7 650 sz. Franc Globočnik, Tržić
2 931 sz. Franjo Zakarija, Čakovec.
5 878 sz. Rudolf Udović, Zagreb, Kukovićeva 29.

100-129. 30 férfi bőrtárca:

21 287 sz. Toma Vojnović, Beograd
10 787 sz. Trbuhović Emanuel, Zagreb.
11 218 sz. Anka Šiško, Vučja Vas
18 669 sz. Marija Terkalj, Brod na Savi
8 096 sz. Jakob Mathauer, Francfeld.
18 695 sz. Smilja Vuković, Sarajevo.
9 422 sz. Dr. Ante Barbarić, Split
20 789 sz. Dora Trohal, Zagreb
10 734 sz. Charles Wahlmut, Zagreb.
5 697 sz. Jean Kobasa, Maribor.
7 050 sz. Ružica Janes, Koprivnica
11 108 sz. Teodora Milanović, Sabac.
9 363 sz. Franček Bogačnik, Jesenice
18 505 sz. Anjelko Jonić, Beograd.
5 008 sz. Dr. Heinrich Betzel, Kula.
12 770 sz. Avdičević Ahmed, Zagreb, Radn. dol. 61.
20 788 sz. Eugen Placcariano, Zagreb
13 068 sz. Johann Böhm, Temerin, Bačka.
8 447 sz. Vika Urbas, Gornji Logatec.
4 958 sz. Miroslav Brenner, Pitomača.
141 sz. Zvonimir Devide, Zagreb, Praštediona.
187 sz. Josip Haptfeld, Karlovac, kavanar.
16 985 sz. Marija Štimac, Strelca.
12 417 sz. Teodor Bulove, Sarajevo.
20 256 sz. Erna Dolenc, Kaštel Stari.
12 339 sz. Franc Polandt, Konjice.
6 617 sz. Elvira Morvay, Sesvete.
12 816 sz. Dr. Dragan Findrić, Kupinovo.
7 522 sz. Anka Umiljenović, Zagreb, Staretinarka.
2 846 sz. Suzanna Henn, Beška

130-159. 30 női bőrridkít:

17 866 sz. Ana Vidaković, Zemun.
18 624 sz. Ugo Ledl, Vojnis, pri Celju.
13 504 sz. Gjuro Sladović, Sisak.
1 898 sz. Fanni Kopriva, Arijia Vas, Slovenija.
17 091 sz. Marta Bović, Čakovec.
7 507 sz. Andrija Klarić, Sevnica ob Savi.
20 132 sz. Peter Brüker, Nove Šove, Vojvodina.
21 874 sz. Savica Asperger, Zagreb.
16 957 sz. Aleksa Popov, Novisad.
5 950 sz. Friedrich Böhm, Indija.
4 325 sz. Stevan Hinić, Vinkovci.
21 190 sz. Gjuro Maričić, Skoplje
13 928 sz. Dušan Azigan, Vel Kikinda
18 899 sz. Marijan Čizmek, Klanjec
11 393 sz. Nikola Popović, Bujanovac, Kumanovo.
11 619 sz. Janko Goda, Slovenski Aradac, Vojvod.
15 444 sz. Josefa Horny, Zagreb.
1 625 sz. Pero Bogdešić, Brod na Savi
13 342 sz. Julijan Birovljeć, Srem, Mitrovica.
19 942 sz. Franka Vaš, Subotica.
20 184 sz. Andro Zgrebec, Sv. Barbara
18 114 sz. Andreja Stolarov, Vršac.
4 658 sz. Angjelija Bošković, Beograd
6 198 sz. Anton Juran, Ljubljana
9 654 sz. Amelija Kristofoli, Vinjerac
836 sz. Elizabeta Sorger, Ivanić Grad
19 749 sz. D. Kranje, Zagreb.
3 436 sz. Blaž Pužak, Zagreb.
15 686 sz. Jelena Šimić, Zagreb.
20 999 sz. Simun Mihić, Mostar.

A zagrebi nyerők a nyereménytárgyakat 1925 január 2-től kezdve az „Aida“ helyiségeiben B-cesta 19-a a szám és igazolvány felmutatása ellenében átvehetik. Vidékre az „Aida“ a nyereményeket január hó folyamán postacsomagban küldi szét a nyerők veszélyére és a postaköltségek utánvételezése mellett.

„AIDA“ illatszergyár, Zagreb, B-cesta 19-a.